

شماره چاپ ۱۶۲۵

شماره سابقه چاپ ۷۶۸-۸۲۱

شماره ثبت ۳۷۰

دوره دهم - سال چهارم

تاریخ چاپ ۱۳۹۸/۸/۱

گزارش یک‌شوری

شماره ۸۲/۴۸۵۱۰/د

تاریخ ۱۳۹۸/۶/۱۳

گزارش کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی و نظارت بر اجرای اصل
چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی به مجلس شورای اسلامی

لایحه ساماندهی سهام عدالت موضوع اصلاح مواد (۳۴) تا (۳۸) قانون
اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی به شماره
چاپ ۸۲۱ و طرح اصلاح قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم
(۴۴) قانون اساسی به شماره چاپ ۷۶۸ که به این کمیسیون به‌عنوان اصلی
ارجاع شده بود، با حضور نمایندگان دستگاه‌های اجرائی ذی‌ربط، بخش‌های
غیردولتی، صاحب‌نظران اقتصادی و کارشناسان مرکز پژوهش‌های مجلس در
جلسات متعدد مورد رسیدگی قرار گرفت و در اجرای تبصره (۱) ماده (۱۴۳)
آیین‌نامه داخلی به دلیل تشابه موضوع با هم ادغام و با اصلاحاتی در عنوان و
متن در تاریخ ۱۳۹۸/۴/۳۱ به شرح زیر به تصویب رسید.

اینک گزارش آن در اجرای ماده (۱۴۳) آیین‌نامه داخلی تقدیم مجلس
شورای اسلامی می‌شود.

ضمناً گزارش کمیسیون‌های فرعی اقتصادی و اجتماعی تا این تاریخ
واصل نشده است.

رئیس کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی و نظارت

بر اجرای اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی

حمیدرضا فولادگر

معاونت قوانین

لایحه ساماندهی سهام عدالت

ماده ۱- در اجرای سیاست گسترش مالکیت عموم مردم به منظور تأمین عدالت اجتماعی و بهبود درآمد خانوارها و تشویق اقشار مردم به پس انداز و سرمایه گذاری، دولت موظف است چهل درصد (۴۰٪) سهام شرکتهای قابل واگذاری مشمول گروه های یک و دو ماده (۲) قانون اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی را به سهام عدالت اختصاص دهد. سازمان خصوصی سازی موظف است سهام شرکتهای سرمایه پذیر موجود در «سبد سهام عدالت» را مطابق مواد (۴) تا (۸) این قانون، به اتباع ایرانی مقیم ایران واگذار کند.

تبصره- وزیر امور اقتصادی و دارایی موظف است حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون، سهام شرکتهای غیربورسی موجود در «سبد سهام عدالت» را با سهام شرکتهای سودآور بورسی متعلق به دولت، بر اساس قیمت مندرج در تابلوی بورس، جایگزین کند. قیمت سهام شرکتهای غیربورسی توسط هیأت واگذاری تعیین می شود.

ماده ۲- از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون، کلیه قراردادهای مربوط به واگذاری سهام عدالت که فی مابین سازمان خصوصی سازی و شرکتهای سرمایه گذاری استانی سهام عدالت منعقد شده، کأن لم یکن تلقی می گردد. کلیه سهام و حق تقدم سهام مربوط به طرح سهام عدالت که در تملک اشخاص، از جمله شرکتهای سرمایه گذاری استانی، شرکتهای دولتی و دستگاههای اجرائی قرار گرفته است، برای اجرای حکم مذکور در مواد (۴) تا (۸) این قانون، به سازمان خصوصی سازی برگشت داده شده یا منتقل می شود.

ماده ۳- وزیر امور اقتصادی و دارایی موظف است چگونگی شناسایی و ثبت نام خانوارهایی که تا زمان تصویب این قانون مشمول سهام عدالت نشده‌اند را به شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی پیشنهاد کند. سازمان خصوصی سازی موظف است مطابق مصوبه شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، نسبت به شناسایی و ثبت نام خانوارهای جامانده اقدام نماید.

ماده ۴- دولت موظف است مدیریت سهام عدالت متعلق به اعضای هر خانوار را به ترتیب زیر به سرپرست آن خانوار واگذار کند:

الف- سرپرستان خانوارهایی که اسامی اعضای آنها قبل از تصویب این قانون در سامانه سهام عدالت (ایجاد شده توسط سازمان خصوصی سازی) درج گردیده است، می‌توانند ظرف مدت شش ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، به سامانه مزبور مراجعه و «فرم مخصوص دریافت سهام» را تکمیل کنند.

ب- پس از تکمیل «فرم مخصوص دریافت سهام» توسط سرپرست خانوار، سازمان خصوصی سازی موظف است سهم متعلق به اعضای آن خانوار، از سهام شرکت‌های بورسی موجود در سبد سهام عدالت را نزد «شرکت سپرده‌گذاری مرکزی و تسویه وجوه» تودیع نموده، گواهی الکترونیکی صادره از سوی شرکت مزبور را در اختیار سرپرست خانوار قرار دهد.

پ- پس از تودیع سهام متعلق به اعضای خانوار نزد «شرکت سپرده‌گذاری مرکزی و تسویه وجوه»، سرپرست خانوار می‌تواند اقدامات زیر را در رابطه با «سبد خانوار» انجام دهد:

۱- سود سهام متعلق به خانوار خود را که توسط شرکتها توزیع می‌شود، دریافت کند؛

۲- در افزایش سرمایه شرکتها مشارکت نموده، یا حق تقدم متعلق به خانوار را به فروش برساند؛

۳- اصل سهام متعلق به خانوار را به فروش رسانده و با وجه حاصل از فروش، سهام یا سایر اوراق بهادار عرضه شده در بورس یا فرابورس خریداری کند.

تبصره ۱- در صورتی که قیمت سهام یا سایر اوراق بهادار موجود در «سبد خانوار» تغییر کند و در نتیجه تغییرات مزبور، ارزش «سبد خانوار» از ارزش اولیه آن، که با نرخ‌های تورم اعلامی از سوی بانک مرکزی تعدیل شده است، بیشتر شود، سرپرست خانوار می‌تواند بخشی از «سبد خانوار» را حداکثر به میزان مابه‌التفاوت ارزش روز با ارزش اولیه تعدیل شده بدون نیاز به جایگزین کردن آن با سهام یا اوراق بهادار دیگر، به فروش برساند.

تبصره ۲- سرپرست خانوار می‌تواند در مهلت مذکور در بند «الف»، به جای تکمیل «فرم مخصوص دریافت سهام»، «فرم مخصوص انتقال سهام به صندوق سرمایه‌گذاری معامله‌پذیر (ETF) سهام عدالت» را تکمیل کند. در این صورت، سازمان خصوصی سازی موظف است مطابق ماده (۸) این قانون عمل کند.

ماده ۵- به منظور حفظ منافع آن دسته از مشمولان سهام عدالت که «فرم مخصوص دریافت سهام» را تکمیل نکرده، یا هنوز شناسایی و ثبت نام نشده‌اند، دولت موظف است ظرف مدت شش ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، «صندوق سرمایه‌گذاری معامله‌پذیر (ETF) سهام عدالت» را مطابق مواد (۶) و (۷) این قانون تأسیس کند.

ماده ۶- وزیر امور اقتصادی و دارایی، وزیر صنعت، معدن و تجارت و رئیس سازمان برنامه و بودجه، اعضای هیأت مؤسس «صندوق سرمایه‌گذاری معامله‌پذیر (ETF) سهام عدالت» را تشکیل می‌دهند. وزیر امور اقتصادی و دارایی موظف است ظرف مدت دو ماه از تاریخ

لازم الاجراء شدن این قانون، اساسنامه «صندوق سرمایه گذاری معامله پذیر (ETF) سهام عدالت» را پس از تأیید هیأت مؤسس، تهیه نموده و به هیأت وزیران ارائه نماید و دولت موظف است حداکثر ظرف مدت سه ماه آن را به تصویب برساند.

ماده ۷- اداره «صندوق سرمایه گذاری معامله پذیر (ETF) سهام عدالت» توسط هیأت مدیره ای خواهد بود که به وسیله هیأت امناء انتخاب می شود. در ابتدای تأسیس صندوق، نمایندگان اعضای هیأت مؤسس، هیأت امنای صندوق را تشکیل می دهند. پس از آن، اشخاص حقیقی یا حقوقی که اصالتاً یا وکالتاً حداقل یک در صد (۱٪) از واحد (unit) های صندوق را در اختیار داشته باشند، از حق رأی در جلسات هیأت امناء برخوردار خواهند شد. به میزانی که اشخاص حقیقی یا حقوقی حق رأی پیدا می کنند، از حق رأی هیأت مؤسس کاسته می شود.

ماده ۸- سازمان خصوصی سازی موظف است سهام متعلق به خانوارهایی را که در مهلت مقرر در بند «الف» ماده (۴) به سامانه سهام عدالت مراجعه نکرده و «فرم مخصوص دریافت سهام» را تکمیل نکرده اند، به «صندوق سرمایه گذاری معامله پذیر (ETF) سهام عدالت» منتقل نموده و به جای آن، واحد (unit) های صندوق را که به نام اعضای خانوار صادر شده، تحویل بگیرد. واحد (unit) های متعلق به این افراد، تا زمان مراجعه سرپرست خانوار به سامانه سهام عدالت و تکمیل فرم مخصوص، نزد سازمان خصوصی سازی باقی خواهد ماند.

ماده ۹- پس از تشکیل «صندوق سرمایه گذاری معامله پذیر (ETF) سهام عدالت» و اجرای تکلیف مقرر در ماده (۸)، باقیمانده سهام مربوط به سهام عدالت که در اختیار سازمان خصوصی سازی یا سایر دستگاههای اجرائی است، باید حداکثر ظرف مدت یک ماه به «صندوق سرمایه گذاری معامله پذیر (ETF) سهام عدالت» منتقل شده، واحد (unit) های متناظر با

آن، برای تحویل به مشمولان سهام عدالت که در آینده شناسایی خواهند شد، در اختیار سازمان خصوصی سازی قرار گیرد.

تبصره- وزیر امور اقتصادی و دارایی موظف است ظرف مدت دو ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون، فهرست سهام شرکتهای قابل واگذاری که به موجب قانون اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی، باید بر طبق مواد (۳۴) تا (۳۸) قانون اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) و اصلاحات و الحاقات بعدی آن به سهام عدالت اختصاص می یافته است، را برای رئیس جمهور، رئیس مجلس شورای اسلامی، رئیس قوه قضائیه و کلیه اعضای شورای عالی اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی ارسال کند. در فهرست یاد شده باید وضعیت فعلی مالکیت سهام مورد نظر، و زمان بندی انتقال سهام باقیمانده به « صندوق سرمایه گذاری معامله پذیر (ETF) سهام عدالت»، به صراحت مشخص شده باشد.

ماده ۱۰- شورای عالی اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی مجاز است حداقل دو سال پس از اجرای کامل احکام مذکور در مواد (۴) تا (۹) این قانون (به تشخیص دوسوم اعضای شورا)، فروش سهام و اوراق بهادار موجود در «سبد خانوار» را به صورت تدریجی و در بازه زمانی حداقل سه ساله آزاد کند.

ماده ۱۱- به سازمان بورس و اوراق بهادار اجازه داده می شود مجوز تأسیس یا پذیرش فعالیت «مؤسسات متولی دارایی» را برای متقاضیان واجد شرایط با تدوین و تصویب مقررات لازم در شورای عالی بورس صادر نماید و مؤسسات متولی دارایی مجازند خدمات زیر را به مشتریان خود ارائه دهند.

- ۱- نگهداری اوراق بهادار و دارایی های مالی به نام خود و به ذی نفعی مالکان آنها و صدور گواهی مالکیت برای مالکان
- ۲- اعمال حقوق مالکانه از جمله حق رأی از طرف مالک، دریافت

کلیه منافع حاصله و انتقال آن به مالک

۳- دریافت سفارش های خرید و فروش اوراق بهادار، تجمیع

سفارش ها در حسابهای جمعی و اقدام به خرید یا فروش اوراق بهادار

۴- سایر خدماتی که ارائه آنها به سهامداران توسط سازمان بورس و

اوراق بهادار ضروری تشخیص داده شود.

تبصره- در صورت توقف یا ورشکستگی مؤسسه متولی دارایی و یا

صدور حکم محکومیت علیه آن، یا توقیف حسابها و عملیات آن، دارایی های

متعلق به مشتریان مؤسسه به آنها مسترد شده، یا به درخواست مشتری، به

«مؤسسه متولی دارایی» دیگر منتقل خواهد شد.

ماده ۱۲- شرکتهای تعاونی شهرستانی سهام عدالت، شرکتهای

سرمایه گذاری استانی سهام عدالت و کانون شرکتهای سرمایه گذاری سهام

عدالت با ابلاغ این قانون منحل می شوند. وزیر امور اقتصادی و دارایی

مکلف است در خصوص بدهیها، اموال و دارایی های شرکتهای مذکور

تصمیم مقتضی اتخاذ نماید. همچنین وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف

است کلیه حقوق و مزایای معوق و حق سنوات پرداخت نشده کارکنان

شرکتهای یادشده را از محل منابع در اختیار سازمان خصوصی سازی و سود

شرکتهای سرمایه پذیر پرداخت کند.

ماده ۱۳- بانک مرکزی مکلف است اقدامات لازم را جهت عضویت

«شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه» در اتاق تسویه

وجوه بین بانکی به عمل آورد. دستورالعمل اجرائی این ماده ظرف مدت

دوماه از تصویب این قانون به پیشنهاد مشترک بانک مرکزی و سازمان بورس

و اوراق بهادار تهیه و به تصویب شورای پول و اعتبار می رسد.

ماده ۱۴- شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه

مکلف است، پاره سهم هایی که در اثر انتقال سهام شرکتهای قابل واگذاری

به مشمولان ایجاد می گردد را با در نظر گرفتن شرایط بازار سرمایه به

صورت تدریجی به فروش رسانده و به همراه سود تقسیمی متناسباً به حساب هر یک از مضمولان واریز نماید.

ماده ۱۵- تبصره‌های زیر به ذیل ماده (۵۰) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران الحاق می‌گردد:

تبصره ۱- وجوه نقد، اوراق بهادار و دارایی‌های مالی متعلق به مشتریان (کارگزاران، بازارگردانان و سبدگردانها) که در حسابهای متعلق به نهادهای مذکور در مراجع مختلف به نام آنها ثبت و نگهداری می‌گردد در قبال تعهدات آنها قابل توقیف نبوده و در صورت توقیف حسابها و دارایی‌های نهادهای مذکور، وجوه نقد، اوراق بهادار و دارایی‌های مشتریان به تقضای هر مشتری به آنان مسترد و یا به نهاد مالی دیگری منتقل می‌شود.

تبصره ۲- در صورت توقف یا ورشکستگی هر یک از کارگزاران، بازارگردانان و سبدگردانان وجوه نقد، اوراق بهادار و دارایی‌های مالی مشتریان آنها که در حسابهای نهادهای مالی مذکور و به نام آن نهادها ثبت و نگهداری شده‌اند در فهرست دارایی‌های نهاد مالی متوقف یا ورشکسته قابل ثبت نبوده و در هر زمان به درخواست مشتری قابل استرداد و یا قابل انتقال به نهاد مالی دیگری می‌باشد.

ماده ۱۶- در مورد کلیه شرکتهای سهامی عام، نهادهای مالی، تشکل‌های خود انتظام و صندوق‌های سرمایه‌گذاری ثبت شده نزد سازمان بورس و اوراق بهادار، موارد زیر می‌تواند به طریق الکترونیکی به روشی که به تأیید سازمان بورس و اوراق بهادار می‌رسد، صورت گیرد:

۱- ارسال گواهینامه حق تقدم خرید سهام جدید از طرف شرکت به صاحبان سهام به جای استفاده از پست سفارشی؛

۲- انتشار اعلامیه‌های پذیره‌نویسی و دعوت‌نامه‌های مجامع عمومی و اطلاعیه‌ها از طرف شرکت به شکل الکترونیکی و یا انتشار در روزنامه‌های کثیرالانتشار و جراید؛

۳- پذیره‌نویسی و تعهد خرید سهام شرکت، به‌جای مراجعه به بانک و تکمیل اوراق مربوطه؛

۴- حضور در مجامع عمومی شرکت و اعمال حق رأی؛

۵- صدور گواهینامه موقت سهام، اوراق سهام و گواهینامه‌های حق تقدم خرید سهام شرکت به‌جای چاپ کاغذی آنها؛

۶- ثبت نقل و انتقالات سهام و گواهینامه‌های حق تقدم خرید سهام شرکت، به‌جای ثبت آنها در دفاتر کاغذی.

ماده ۱۷- نام سازمان خصوصی‌سازی موضوع ماده (۲۷) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی به «سازمان خصوصی‌سازی و مرکز ملی پایش و بهبود محیط کسب و کار» تغییر می‌یابد. این سازمان موظف است علاوه بر اقدامات مرتبط با واگذاری‌ها در چهارچوب قانون یادشده، نسبت به پایش و بهبود محیط کسب و کار نیز اقدام نماید. اصلاحات اساسنامه متناسب با مأموریت جدید سازمان، حداکثر ظرف مدت سه‌ماه توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به‌تصویب هیأت وزیران می‌رسد. تشکیلات این سازمان نیز بنا به پیشنهاد وزارت یادشده به تصویب سازمان اداری و استخدامی کشور می‌رسد.

ماده ۱۸- از تاریخ لازم‌الاجراء‌شدن این قانون، مواد (۳۴) تا (۳۸) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی مصوب ۱۳۸۷/۳/۲۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن نسخ می‌گردد.

شماره ۱۸۳۶۷

تاریخ ۱۳۹۷/۳/۷

گزارش کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات به مجلس شورای اسلامی
طرح الحاق یک تبصره به بند «ب» ماده (۳۴) قانون اصل چهل و
چهارم (۴۴) قانون اساسی به شماره چاپ ۷۶۸ که جهت رسیدگی به این
کمیسیون به عنوان فرعی ارجاع گردیده بود، در جلسه مورخ ۱۳۹۷/۲/۳۰
کمیسیون با حضور مدیران و کارشناسان دستگاههای اجرائی ذی ربط،
کارشناسان مرکز پژوهشها و دیوان محاسبات مورد رسیدگی قرار گرفت و
کلیات آن بنا به دلایل زیر به تصویب نرسید و رد شد.

نائب رئیس کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات

جهانبخش محبی نیا

دلیل رد:

موضوع طرح در قالب لایحه‌ای به مجلس ارائه شده و در حال
رسیدگی است. مضافاً دولت در یکسال اخیر اقداماتی در راستای مفاد این
طرح انجام داده است و موضوع در حال ساماندهی است.

شماره ۴۳۲۹

تاریخ ۱۳۹۷/۱/۲۸

گزارش کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات به مجلس شورای اسلامی
لایحه ساماندهی سهام عدالت موضوع اصلاح مواد (۳۴) تا (۳۸) قانون
اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی به شماره چاپ
۸۲۱ که جهت رسیدگی به این کمیسیون به عنوان فرعی ارجاع شده بود، در
جلسه مورخ ۱۳۹۷/۱/۱۹ کمیسیون با حضور مدیران و کارشناسان دستگاه‌های
اجرایی ذی‌ربط، کارشناسان مرکز پژوهش‌ها و دیوان محاسبات مورد رسیدگی
قرار گرفت و کلیات آن بنا به دلایل زیر به تصویب نرسید و رد شد.

رئیس کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات

غلامرضا تاجگردون

دلایل رد:

- ۱- مفاد لایحه در برگیرنده موضوعات مختلف است و ارائه آن در قالب ماده واحد با آیین‌نامه داخلی مغایرت دارد.
- ۲- تشکیل صندوق‌های سرمایه‌گذاری سهام عدالت منجر به دولتی شدن این موضوع می‌شود مضافاً به نوعی گسترش تشکیلات را به دنبال دارد.